

vis Bevillinger til Foranstaltninger, hvortil Ministeriet i Forveien vidste det aldrig vilde faae Rigsdagens Samtykke. Vi leve nu paa anden Maaned i Rigsdagen; har Regjeringen forelagt Finantslovsforslaget for indeværende Aar? Har Regjeringen forelagt sit Finantsprovisorium for 1886—87 af 26de Marts? De svare mig Nei, og det er ganske naturligt, fordi Standpunktet er det: vi bryde os ikke paa de Punkter om Rigsdagen, undtagen for saa vidt den vil sige Ja til det, vi ville have den til at sige Ja til. Men Regjeringen giver ikke en Gang Velighed til at sige Ja dertil, naar den ikke forelægger os Spørgsmaalene. Jeg antager, at i de to Aar, jeg har nævnet, vil der udgaa af Statskassen mellem 110 og 120 Millioner Kr., hvoraf der ikke er bevilget en Dre paa Lovlig Maade af Rigsdagen, og at vi have Exempler for, at selv et lignende Forslag som dette fra i Fjor er blevet delvis udført efter ministerielle Bereininger uagtet Rigsdagens Nei. Det er derfor, det forbauser mig, at Ministeriet overhovedet nedlader sig til at søge et Ja til et Par Procent af de Beløb, hvorom der i de to Aar har været Tale. Hvorfor forlange Rigsdagens Samtykke til Krummerne, naar man selv har taget Brødet? De vide jo nu af Erfaring: Sige vi Ja til Forslaget, ja, saa er det godt; men sige vi Nei til Forslaget, saa er det ogsaa godt, thi Ministrene bestemme alligevel, hvad de finde passende at gjøre for sine Arbeidere, det vil sige for sine Statsforanstaltninger. Naar nu Stillingen konstitutionelt er saaledes, — og der er dog vel Ingen, der kan benægte disse Kjendsgjerninger — saa har det som sagt undret mig, at Ministeriet overhovedet vil have Uvilighed med at søge Rigsdagens Samtykke til disse Beløb. Forslagets Form er ogsaa ganske særegen, men det ligger jo til Dels i de særegne Forhold. Det hedder i Grundloven, — saaledes som den staar paa Papiret — at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i en Finantslov eller en Tillægsbevillingslov. Vel er dette Forslags Indhold Udbrag af Finantsloven, men en Finantslov er det ikke, og det møder ikke med Titel af Tillægsbevillingslov. Der ligger ogsaa en Banfælighed deri, saa meget mere som en Tillægsbevillingslov jo forudsætter en tidligere Bevilling, hvortil den kan knytte sig, og da man ikke har en saadan for indeværende Finantsaar, vil det jo være temmelig uegentligt at kalde det et Tillægsbevillingsforslag. Dog muligt, at man paa Grund af de særegne Forhold med et Forbehold for Fremtiden vilde overse dette. Nægtes skal det jo ikke, at der er udkommet Love om finantsielle Udgifter, som ikke have havt anden

Hjemmel end at være optagne i Finantslovens § 28. Denne Hjemmel kan inddelt ikke gives her, da man ikke for dette Aar, har en Finantslovs § 28. Heller ikke skal det nægtes, at der stundom er løbet en Lov igjennem med finantsielle Udgifter, uden at den har været opført paa § 28, men Vedtagelsen af en Lov omfattende saa store Beløb og saa mange detaillerede Poster, uden at den har Tillægsbevillingslovsform, eller er en Del af Finantsloven, kjender jeg intet Exempel paa. Hvad nu Forslagets Indhold og Diemed angaar, da vil jeg gjerne tillade mig at se det et Øieblik i Belysning af den Finantspolitik, den nuværende Regjering i det Hele taget har ført. Man har opstillet den Theori for Finantsministre, at den dygtigste Minister var den, der pumpede Statsstatteborgerne mindst, der forstod at holde til Raade med rimelige Statter, saaledes at Statshusholdningen blev ført forsvarligt i alle dens Forgøeninger, uden at Borgerne bleve overbeholdede. Men den nuværende Finantsminister har en anden Theori: Han har den Theori at jo flere Penge han kan faae ud af Statteborgerne, uden Hensyn til om de skulle bruges eller ei, — desbedre, og han har i sin Regjeringstid, i 11 Aar, opkrævet i Statter 100 Millioner mere fra Statteborgerne end strengt fornødent var for Statshusholdningen, uagtet Statsfornuhedernes Krav ere stegne under denne Periode og tilfredsstillende. Hvis nu Finantsministeren havde fulgt den første Fremgangsmaade ikke at overbeholdte Statteborgerne med større Statter end fornødent til Statshusholdningens Fremme, da vilde Samfundet have været de 100 Millioner rigere og haft større Evne til at vedligeholde den private Virksomhed, som giver en Chance for Arbeide overfor den Chance, Staten giver, der er hundrede, maaske tusind Gange mod een. Den Sum af Arbeide, der leveres af private Arbeidsgivere i det borgerlige Liv, staar jo saa mangfoldige Gange over, hvad Staten kan byde, at det har en ganske anderledes Betydning for Arbeiderbefolkningens Velvære, at der er Formue i Samfundet, end at der ligger overflødig Formue i Statskassen. Men ikke blot dette, at de 100 Millioner ere tagne ud af Statteborgernes Lomme, men hvorledes ere de tagne? Ere de efter vort Skattesystem tagne der, hvor de bedst kunne undværes? Nei, det er jo saa langtfra Tilfældet, at man paa alle Punkter, hvor der har været Tale herom, har modsat sig det mest retfærdige Stattefordelingsprincip: at fordele, i alt Fald for en Del, efter Formue. Jeg paa- staar derfor, at det Diemed, Lovforslaget an-